

jeg tilhører. Jeg finder ellers ikke Anledning til at tage dette synderligt op, men der er dog en enkelt Bemærkning, jeg kunde lide at gøre. Det ærede Medlem sagde, at da Landstinget vedtog sin Dagsorden den 3. April i Fjor, var det daværende Ministerium Genstand for ikke faa Angreb — saaledes tror jeg; Ordene faldt — netop ogsaa fra radikal og socialdemokratisk Side. Jeg vil dertil sige, at jeg erindrer ikke noget virkeligt Angreb fra vor Side i den Anledning. Jeg husker meget godt, at det var min første Stemning, da jeg den Morgen vaagnede og læste i „Nationaltidende“ om Dagsordenen, at det maatte besvares med Landstingets Opløsning. Jeg husker ogsaa meget godt, at jeg styrtede her ud i Rigsdagen for at tale med Meningsfæller og andre om den ejendommelige Situation, der var indtraadt. Jeg tror ogsaa — det følger jeg til —, at det havde været en klog Handling fra Ministeriets Side, om det havde benyttet sig af den vidunderlige Dumhed, Landstinget den Gang begik. Det var i hvert Fald en vidunderlig Dumhed, naar det ses i Lyset af det, Landstinget nu gør. Deri havde det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds (Fraenkel) Ret, da han kritiserede Landstingets Dagsorden af den 3. April; det er umuligt at finde Konsekvens i Højres Taktik paa dette Omraade. Lige frem at slaa dette Forslag for Panden — det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds talte ganske vist om, at det var med høflige Talemaader, man afviste Sagen, men naar jeg faar en Lussing, er det mig ganske ligegyldigt, om den ledsages af høflige Talemaader eller af Skældsord, det er Lussingen, det kommer an paa. Saaledes blev Sagen ogsaa opfattet af Befolkningen og med Rette. Men det er aldeles umuligt at finde den lige Linie i den Politik, der i Fjor afviste Forhandlingen overfor det Berntsenske Ministerium, men i Aar overfor det radikale Ministerium erklærer sig villig til Forhandling paa Grundlag af selve Princippet. Man anfører, at der i Fjor ikke var Tid, men det gælder jo slet ikke, der var god Tid i Fjor, men Landstinget spildte og misbrugte Tiden. Landstinget fik Grundlovsforslaget den 12. December, men det varede 4 Uger, før det satte det til Forhandling. Landstingsudvalget holdt nogle Møder og fastsatte en Frist af 3 Uger til at indgive Ændringsforslag, men Landstingsflertallet overskred denne Frist, og saa laa man og saa Tiden an. Der havde været mere end Tid nok i Fjor, hvis man havde villet. Men Taktikken var heller

ikke begrundet i Tiden, men kun i dette, at de Frikonservatives Fører paa Grund af den Forvirring, Højres umulige Ændringsforslag havde fremkaldt, havde fundet Jordbund i Højre til at føre den Taktik frem, som stemmede med hans og Estrups Ønske, nemlig at standse Sagen. Det er sikkert umuligt at finde Sammenhæng heri. Men det, jeg vilde sige, er, at jeg tror — det mente jeg den Gang, og det mener jeg stadig —, at det fra det daværende Ministeriums Side havde været klogt, ikke mindst ud fra dets eget Standpunkt, at besvare denne mirakuløse politiske Dumhed med en Opløsning af Landstinget. Tænk, hvor meget der havde været klarert; vi havde maaske haft Ministeriet Berntsen endnu og haft Grundlovssagen gennemført. (Afbrydelse). Ja, det kan der være delte Meninger om. Men det er eet, og noget andet er, hvorledes vi stillede os, da Ministeriet valgte sin Politik. Da indtog vi den Stilling, som „Social-Demokraten“ Dagen efter, den 4. April, gav Udtryk i sin ledende Artikel. Med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske citere den, den indeholder i Virkeligheden et fuldstændigt Svar paa de uberettigede Bebrejdelser, som det ærede Medlem (N. Neergaard) rettede mod os. „Social-Demokraten“ skriver: „Hr. Berntsen erklærede, at han først vilde tage et Folketingsvalg. Og det var ikke af Hensyn til Tiden. April Maaned vilde jo ogsaa have været tilstrækkelig til et Landstingsvalg. Der vilde efter vor Mening være vundet meget derved, navnlig vilde de forfatningsvenlige Partiers Taktik ved Folketingsvalget være lettet i højeste Grad, ikke at tale om, at der vilde spares baade et Folke- og et Landstingsvalg. Der kan være meget delte Meninger om Hensigtsmæssigheden af Regeringens Taktik. — Imidlertid, den har Førerskabet, og der er for os nu ikke andet at gøre end at bidrage vort til, at Grundlovssagen ogsaa gennem denne Taktik føres frem til den bedst mulige Løsning. Paa Regeringens Ærlighed og gode Villie er der ingen Grund til at tvivle.“ Det var Socialdemokratiets Organ, der modtog Ministeriets Taktik paa denne Maade. Jeg tror, at større Velvillie kan ingen Regering kræve af et Oppositionsparti.

Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) var forleden lidt bitter og anførte en historisk Anekdote fra Berlin, som for øvrigt ikke skal være historisk. Der siges endogsaa, at Kejser Wilhelm aldrig har modtaget Kong Christian d. 9de og Dronningen paa Slottet i Berlin. Jeg er ikke